

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subelasă 600 Lei Pentru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Concure de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	--

Cuvântarea

Prea Sfinției Sale Episcopului Veniamin Nistor, ținută la deschiderea Adunării Eparhiale a Episcopiei Caransebeșului, dela 14 Mai 1944

Hristos a înviat!

On. Adunare Eparhială!

Deschidem a treia Adunare Eparhială tot în războiu, care devine tot mai crâncen și în împrejurări tot mai îngrijorătoare pentru Neam și Țară. Dușmanul păgân dela răsărit, nesăturat în lăcomia sa de cutropire și subjugare a popoarelor învecinate, pentru a înstăpâni regimul materialist al negațiunii oricarei morale umane, ne-a încălcat a doua oară pământul voivodal al Moldovei lui Ștefan cel Mare, prădând și jefuind tot ce-i ese în cale. Jale și amar, praf și cenușe lasă în urma lui, iar în fața puhoiului ce caută să se reverse asupra noastră mii de frați de-ai noștri, cari au gustat din „bunătatea“ și „raiul“, trâmbițat de regimul bolșevic, au luat toiagul pribegiei și s'au refugiat la noi, spre a scăpa de calvarul năpăstuirilor ce s'au abătut asupra lor.

Biserica și slujitorii ei, împreună cu noi toți fiii Neamului luăm parte cu dragoste de frate la durerea lor și i-am primit cu toată căldura inimilor noastre, ajutându-i și ocrotindu-i, ca să ușurăm durerea ce-i încearcă a doua oară, părăsindu-și casele și avutul agonisit cu multă trudă o viață întreagă, ca să se simtă ca între frați de-un sânge și de-o lege cu ei.

Pe lângă acești frați refugiați și evacuați se mai adaugă mii de sinistrați pe urma bombardamentelor ce s'au deslănțuit de-un timp

asupra capitalei noastre scumpe și asupra altor orașe și centre ale Țării. Multe jertfe de vieți nevinovate, bătrâni, femei și copii, au făcut aceste bombardări ale aliaților, cari în numele culturii și civilizației, în numele „umanității“ mult trâmbițate ne distrug operele de artă, de cultură și civilizație a multor generații, ca Universitatea din capitală și altele. Mașina iscodită de mintea omenească pentru progresul și binele omenirii, în urma pervertirii simțurilor și cugătăii s'a întors împotriva omului și a devenit mijloc de distrugere. În ziua praznicului de bucurie a Creștinului, la Sf. Paști, — ouăle tradiționale au fost înroșite de sângele atâtor victime nevinovate ucise de bombele acelor ce luptă în numele așa zisei „democrații“. Toți aceștia nu se gândesc că îi va ajunge desigur pedeapsa lui Dumnezeu pentru nelegiuirile și distrugerile ce le fac.

Pe cei năpăstuiți și încercați de războiu îi însoțim cu simpatia și dragostea noastră, și îi asigurăm că le venim într'ajutor spre a putea suporta grelele încercări ale vieții.

Dar oricâte încercări ar mai veni asupra noastră și a Țării, — și vor mai veni, — căci războiul nu pare a lua sfârșit, noi nu ne pierdem nădejdea și credința în ajutorul lui Dumnezeu, care ne-a ocrotit Neamul și Țara în decursul veacurilor împotriva tuturor năpăstuirilor ce s'au abătut asupra noastră. Noi numai în credința și Biserica strămoșească ortodoxă am aflat tăria de rezistență, căci prin ea ne-am afirmat în trecut, prin ea am biruit toate încercările și prin ea am salvat și păstrat sufletul Neamului cu toate comorile, cu cari l-a înzestrat Dumnezeu. Biserica ne-a fost scut dumnezeesc dela plămădirea Neamului până astăzi.

Ortodoxia noastră milenară e viață, e trăire, în stilul credinței strămoșești. Intre ea și ro-

➤ Cunoaște din vreme ce trebuie să faci în caz de alarmă aeriană ➤

mânism a fost și este o unitate indisolubilă, o sudare și osmoză perfectă, care nu poate fi desfăcută fără a se periclita însăși existența și unitatea Neamului. Ea a luminat drumul de jertfă și omenie în decursul veacurilor și ea a fost îndreptarul vieții românești și creștinești.

Biserica rămâne aceeași vatră luminoasă și altar de închinare, la care vin să se lumineze și întărească în credință atâtea milioane de suflete, vin să-și înalțe rugăciuni către Dumnezeu îndurărilor, ca să ocrotească Neamul și Țara, și să aducă pacea și bunăvoința între oameni, atât de mult dorită și așteptată de toți. De aceea acum, mai mult ca oricând, trebuie să stăm strânși uniți în jurul ei și să-i dăm tot sprijinul și să-i asigurăm toate mijloacele ca ea să-și poată îndeplini misiunea ei sfințitoare și salvatoare în mijlocul Neamului nostru. Noi, reprezentanții clerului și poporului din Eparhie, trebuie să ne ridicăm peste orice considerație personală și să avem în vedere numai interesele superioare ale Eparhiei și ale credincioșilor și să ne dăm contribuția neprecupețită pentru a spori binele și progresul spiritual-moral și material al instituțiilor din Eparhie, ca Biserica să-și poată îndeplini misiunea ei mântuitoare în mijlocul credincioșilor și de îndrumare o aspirațiilor destinelor Neamului pe calea realizării dreptății dumnezeiești și românești.

Domnilor deputați,

Acestea sunt motivele, cari m'au îndemnat ca să Vă convoc la această Adunare eparhială, tocmai cu considerare la grelele vremuri de răscruce ale destinelor Neamului, deși îmi dau bine seama de greutatea de călătorie, pentru a ne sfătui împreună asupra datoriilor ce ni le impun stările actuale pentru acțiunea în viitor a Bisericii. Căci mai ales acum, Biserica și slujitorii ei, trebuie să-și întetească puterile spre a sta la cârma vieții sufletești a poporului, spre a-i întări credința în Dumnezeu și în dreptatea cauzei românești, ca astfel să poată birui greutatea zilei și să răzbească la limanul mântuirii sale.

În opera de mântuire a sufletelor nu este și nu poate fi vacanță și stagnare, căci oricât suntem noi oamenii de trecători, Biserica e vecinică și noi lucrăm pentru vecinicie.

Oricât de mari ar fi greutatea războiului, viața nu stă în loc, ci își urmează cursul ei, de aceea noi, ca Biserica a poporului, nu putem să neglijăm nici un prilej de a înțeți lucrarea noastră pentru binelesufletesc al poporu-

lui nostru. Și mai ales când primejdia din afară este mai mare, trebuie să ne întemim zelul și să stăm pururea de veghe, ca să nu slăbească credința și nădejdea și să întărim sufletul și credința poporului, ca el să poată rezista și învinge toate primejdiile până la sfârșit.

Spre a putea ajunge acest scop ne trebuie colaboratori și preoți devotați misiunii lor de slujitori ai lui Hristos, plin de zel și râvnă sfântă pentru a putea duce turma încredințată pe calea mântuirii. În această operă și Dv. domnilor deputați, trebuie să stați alături de preoți și să le dați concursul sincer și devotat ca să putem culege împreună roadele binefăcătoare pentru binele și viitorul Bisericii și Neamului. Multe rele bântue în mijlocul poporului nostru, cari vedem cum rod vitalitatea morală și trupească a lui ca: concubinajul, luxul, alcoolismul etc. și pe cari trebuie să le combatem și să le vindecăm în armonioasă colaborare frățască cu organele Statului și ale tuturor oamenilor de bine, cu iubire de Biserică, Neam și Țară. Cu bucurie trebuie să constatăm, că din purtarea de grije și înțelegere a Dlui Mareșal Conducător, pentru întărirea vitalității neamului, s'a majorat etatea pentru căsătorie la tineri 21 ani și la fete 18 ani prin modificarea art. 127 din Codul Civil (Mon. Of. No. 68 din 21.III.1944).

S'au înăsprit totodată sancțiunile pentru cei ce trăesc în concubinaj, majorându-se pedepsele în bani și închisoare până la 3 ani, prin modificarea art. 446 din Codul Penal (Mon. Of. No. 78 dela 1.IV.1944).

Dacă aceste dispoziții se vor aplica cu strictețe rezultatele vor fi îmbucurătoare.

Onorată Adunare eparhială,

Nu ne putem ascunde îngrijorarea, că trăim zilele grele de războiu pentru noi și Țară. Dar oricât de grele ar fi noi nu disperăm, ci cu credință neșovăitoare în Dumnezeu și încrezători în noi și în armata Țării, care e însăși Națiunea, privim cu bărbăție fermă și cu capul sus toate încercările și vom stărui cu voință bărbătească de a învinge. Neamul nostru niciodată nu și-a pierdut credința în ajutorul lui Dumnezeu, care a ocrotit și ocrotește Neamul nostru, care nu luptă pentru contropirea pământului străin, ci pentru apărarea pământului Țării, a sufletului și credinței sale, patrimoniul sfânt, pe care voeste să-l lase moștenire urmașilor, așa cum l-a primit dela înaintași. Căci războiul nu este un rezultat atât al crizei morale din suflete, deaceia

leacul nu se poate afla decât numai prin o înnoire sufletească a omului și prin întoarcerea la Dumnezeu și la principiile Evangheliei lui Hristos, care ne-a spus „fără de Mine nu puteți face nimic“.

Noi avem încredere în brava noastră Armată și suntem mândri de eroismul fără seamăn al ostașilor noștri bravi, avem încredere în Regele și Conducătorului Statului și în dragostea de țară a tuturor Românilor și de aceea credem, că vom eși biruitori și nu ne îndoim de viitorul României. Căci noi am luptat și luptăm și azi pentru libertatea, independența și integritatea Țării. Tot trecutul nostru a fost o luptă pentru libertate și existență, pentru că am fost convinși că un popor care nu-și prețuește libertatea și demnitatea sa de popor și nu se luptă și jertfește pentru ea, acela nu merită să trăiască. De prezent trăim o lungă săptămână a patimilor Neamului după care însă va trebui să urmeze după dreptatea dumnezeiască — și Învierea la o viață mai bună. De acest lucru nu ne îndoim nici o clipă. Jertfele fără seamăn aduse pe altarul Patriei nu pot rămâne zadarnice și credem că din sângele vărsat din belșug va răsări o Țară și mai mândră, rotunjită în hotarele dreptății românești. Pentru asigurarea acestui viitor se cere însă dela noi să fim cu toții desăvârșit uniți în jurul stindardului Țării, căci numai unde este el, este Țara și Națiunea. Acum când primejdiile tot mai mari se ivesc pe orizont, trebuie să fim tot mai mult pătrunși de sentimentul solidarității naționale, lăsând la o parte orice împerecheri, căci altcum nu ne vom putea salva patrimoniul național.

Biserica noastră a fost și este factor de unitate sufletească și națională, ea creiază acel spirit de comuniune, care trebuie să fie în sânul poporului nostru, ca în această răscruce de veac el să poată afla orientări spre lumea de mâne, ce o va aduce încheierea păcii. De aceea Biserica — cum a spus I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae în magistrala vorbire de deschidere a Adunării eparhiale din Sibiu, — „trebuie să dea expresie opiniilor sale despre principiile generale și minimale cari ar trebui avute în vedere la încheierea păcii, ca ea să fie durabilă și cu efecte adânci în suflete“. — „Biserica se ocupă de condițiile interne, sufletești ale unei păci durabile... ca popoarele să poată exista de fapt și ca entități politice, dar nu numai ca atari, ci pe un plan de viață mult mai adânc“ — a continuat I. P. Sf. Sa.

Principiile exprimate de I. P. Sf. Sa în acea cuvântare, fiind însușite de episcopatul

Mitropoliei noastre, îmi iau voie a Vă expune mai jos unele din ele.

„Prima condiție de care trebuie să se țină seamă la stabilirea păcii viitoare este libertatea popoarelor sau a indivizilor, căci ea este condiția esențială pentru viața deplină a ființelor omenești... Comunitatea între State se va manifesta practic în colaborarea lor, satisfăcându-și reciproc lipsurile pe teren economic. În această colaborare vor trebui primite și statele mici... căci în nici un caz nu se poate recunoaște acea teorie în care s'a codificat egoismul și orgoliul rasist, teorie după cari unele neamuri ar avea privilegiul la o existență mai largă în baza unei pretense superiorități numerice sau de calitate... Totalitarismele de orice fel... nu se vor împăca nici odată cu această comunitate între state. Dar o pretenție totalitară asupra omului, a neamului și a lumii nu poate avea decât atotputernicul și atotstăpânitorul Dumnezeu. De aceea voința lui Dumnezeu trebuie să fie lege supremă pentru toate Statele... Biserica noastră, ca Biserica a poporului, a fost în Statul nostru singura instituție, care a rămas pe lângă spiritul democratic... Toate neamurile, mari sau mici, vor trebui să primească ceea ce li se cuvine în baza drepturilor lor sfinte și să se bucure de aceleași drepturi la existență, la onoare și la bunurile materiale ale lumii. De asemeni trebuie realizată o mai deplină dreptate socială... Munca va trebui așezată în drepturile și în cinstea ei deplină... O ordine de dreptate socială impune o limitare a capitalismului și o asanare a pauperismului... și în înfăptuirea tot mai deplină, a unei etici sociale creștine“.

Onorată Adunare eparhială,

Din rapoartele ce Vi le prezentăm veți putea constata cu satisfacție și mulțumire, că preoțimea noastră este la datorie și poporul nostru, deși ne aflăm în al patrulea an de războiu, este tot mai strâns legat de sf. așezământ al sufletelor, de Biserica și de învățăturile Evangheliei Domnului.

Cu bucurie Vă pot anunța, că gândul nostru cu privire la înființarea unui orfelinat de fete la Mănăstirea de maici dela Vasiova — prin sprijinul maritim acordat de Dl. Mareșal-Conducător al Statului — se apropie de realizare. Apelul nostru pentru terminarea edificiului Academiei Teologice a avut un rezultat destul de îmbucurător.

Cu toate greutățile materiale credinței au făcut eforturi și danii apreciabile pentru veni cu munca și obolul tuturor la ajutor

operelor sociale pentru cei lipsiți : văduve, orfani, sinistrați și avacuați etc. precum și pentru înzestrarea armatei și sprijinirea instituțiilor noastre bisericești. Veți putea lua apoi cunoștință de străduințele ce le-am depus în decursul unui an pentru binele și progresul Eparhiei, a slujitorilor și poporului și veți avea prilejul ca să veniți cu priceperea D-Voastre la soluționarea favorabilă a tuturor problemelor ce ni se impun de zilele grele de astăzi.

Cu aceste gânduri, adresându-Vă cuvântul de bun venit și implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor noastre, declar sesiunea ordinară a Adunării eparhiale a anului 1944 — deschisă.

Sentimentul Național

Este un sentiment superior, sădit în inima omului și care face pe individ, ca și pe o societate întreagă, capabili de actele cele mai mărețe. Aceasta este sentimentul național: iubirea de ai tăi, cu care ai supt laptele dela aceeași mamă, cu cari ai împărțit aceleași bucurii și întristări, cu cari ai făurit aceleași idealuri sfinte pentru acelaș viitor aurit.

Acest sentiment național formează mândria popoarelor. El este principiul creștin care ne recomandă iubirea desăvârșită de aproapele nostru, așa cum au înțeles-o marii și sfinții cugețatori.

„Celce nu-și iubește pe ai săi și pe ai casei sale, s'a făcut mai rău decât un pângân“, — spune apostolul neamurilor Sf. Pavel. Pe această temelie firească, pe acest principiu neclătit al iubirii celor de un neam, s'a clădit în trecut și se va clădi chiar în viitorul cel mai îndepărtat, progresul și mărirea tuturor popoarelor din lume.

E adevărat că aproapele nostru este tot omul; dar principiul de mai sus scos din însași natura omenească, ne adeverează, că mai întâi suntem datori să iubim pe ai noștri, pe cei din neamul nostru, pe cei de o origină și limbă cu noi. Și numai dupăce unirea noastră desăvârșită, a avut ca rezultat liniștea desăvârșită și progresul cel mai intens al neamului căruia aparținem, numai atunci privim spre idealul cel mai înalt, spre culmea cea mai fericită, de unde nu se mai pot vedea vrășmași și arme de nimicire a neamurilor, — *numai atunci, zic, se va proclama de fapt deviza cea sfântă că aproapele nostru este orice om.*

Până atunci neamurile sunt datoare, fiecare în parte, să-și desvolte sentimentele până la

desăvârșirea lor și până la atingerea acestui ideal măreț, care va face din lume o turmă și un păstor iar din globul pământesc o grădină vastă, în care toate neamurile vor fi chemate să se sprijine unele pe altele în lupta contra greutăților întregului neam omenesc ca astfel toți oamenii să se poată învrednici, strânși la olaltă, prin sentimente comune, de cât mai alese mulțumiri pământești, atingând cât se poate mai mult perfecțiunea și fericirea, *care sunt scopul și menirea omului aci pe pământ...*

Dar, pe departe suntem de acest ideal. Grozăvia celor ce se petrec azi în lume, pare că ne tot depărtează de el. Noi totuși nădăjduim...

În mijlocul celei mai întunecoase și viforoase nopți, în întinderea nemărginită a mărilor corabia se izbește de stânci, gata să fie sfărâmată. Călătorul înconjurat de ai săi, cade în genunchi și pătruns de durere și trica morții, se roagă Atot-puternicului, ca să poruncească vânturilor să înceteze, valurile să se liniștească și el să se mântuiască de peirea ce-l amenință.

O! ce momente, ce chinuri și suferințe, când o mulțime de suflete omenești, când o familie nenorocită privește înaintea sa abisul ce așteaptă să-i înghită și să-i ștergă din cartea viitorului...

Așa este soarta unor popoare, cari în împrejurări triste ca și cele de azi, își privesc cu desnădejde nenorocirea ori peirea. Cu toate acestea, cine nu s'a mântuit, nădăjduind în Dumnezeu și fiind încălzit de cel mai curat sentiment al patriotismului. Mâna Domnului cea puternică conduce și îmbărbătează pe tot omul, pe tot poporul și pe toată țara care a crezut în El și numai în El a nădăjduit în timpul necazurilor și nedreptelor asupririi. Fiorul iubirii de neam, sau *sentimentul național, este suflarea divină care înviorează și însuflește pe toți aceia care-și privesc idealul de veacuri pentru unitatea lor națională.*

Acest sfânt ideal a menținut și menține în sufletele românești sentimentul aprins pentru unitatea națională și culturală a tuturor fraților în care bate o inimă de român.

Timpuri vijelioase, timpuri de grea cumpănă au venit peste seumpa noastră Țară, găsindu-ne

Construiți șanțurile adăpost!!!

Numai leneșul amână...

Cetățeanul conștient își face din timp provizii. Faceți-vă din vreme provizii de apă proaspătă și de alimente care nu se alterează.

de multe ori la răspântii nedeslușite și neștiind în ce direcție să ne îndreptăm mai sigur, spre a afla limanul cel fericit. Dar Dumnezeu părinților noștri și al marelui cârmaci aflat în fruntea Țării, care a fost gloriosul Rege Ferdinand I-ului; nu ne-a părăsit nici odată, cum n'a părăsit nici pe strămoșii noștri, dela cari am moștenit focul cel sacru al patriotismului celui mai curat, sentimentul cel mai viu a naționalismului.

Acest foc sacru nu se va stinge niciodată în inimile românești, căci avem siguranță în cârmaciul de azi, M. Sa Regele Mihai I-ului, ca și în sfetnicii săi și ai neamului nostru întreg, cari împreună cu Conducătorul Statului, priveghează neadormiți pentru îndeplinirea aspirațiilor noastre scumpe.

Ceace se cere dela noi azi, este: să infiltrăm în sufletele copiilor noștri acest sentiment nobil al iubirii de mamă, care înalță popoarele și ținându-le trează în memorie jertfa miilor de eroi căzuți pe diferite fronturi, pentru apărarea Țării și slava sfintei noastre Biserici.

Așa să fie educați, ca să știe și cunoască că: „Eroi au fost strămoșii, Eroi suntem noi astăzi și Eroi vor fi românii, atât timp cât neamul va exista“.

Preot Ciurescu

Adunarea eparhială

Temerea că Adunarea eparhială nu își poate ține ședințele în sesiunea din acest an din cauza împrejurărilor grele în cari trăim, s'a spulberat în fața impunătoarei participări a membrilor. Doar comprimarea lucrărilor pe o singură zi a lăsat să se vadă că sesiunea noastră s'a strecurat prin vreme apăsătoare.

Deși convocată pe Duminică la orele 9, Comisiunile au lucrat încă de Vineri și Sâmbătă. Sfânta Liturghie cu chemarea Duhului sfânt a început la orele 8 și jumătate dimineața, tocmai în vederea de a avea timp pentru desfășurarea lucrărilor.

Sfânta Liturghie a fost oficiată de P. S. Episcop Veniamin cu un sobor de protopopi și preoți, membrii ai Adunării și trei diaconi dintre cari Virgil Turcan prof. la Academia noastră teologică a fost hirotonit întru presbiter în cursul Sf. Liturghii. A predicat preotul Ilie Câmpianu în legătură cu Evanghelia, evocând episodul dela fântâna lui Iacob unde Mântuitorul împăca două popoare învrăjbite. Și astăzi numai singur El, Dumnezeu, poate împăca pe oa-

menii cei răi și îndărătnici, ca și pe popoarele cari se dușmănesc atât de cumplit. Corul Catedral a dat răspunsurile liturgice.

La finea sfintei Liturghii s'a oficiat parastas pentru mecenajii și binefăcătorii eparhiei, în frunte cu fericii episcopi adormiți.

P. S. Episcop Veniamin, prin cuvântarea ce o publicăm în fruntea foii a deschis ședința Adunării, parentează pe Dr. Pavel Liuba, fost membru al Adunării, pe preoții răposați în cursul anului expirat și pe toți nenumărații și necunoscuții eroi ai Patriei, după care se citește apelul nominal al membrilor, și se constată capacitatea Adunării de a lua hotărâri valide. Prezidiul împreună cu biroul ales anunță programul desbaterilor, designându-se pentru acestea sala festivă a Primăriei unde lucrările se și încep curând după închiderea ședinței de inaugurare.

Înainte de intrarea în ordinea de zi P. S. Episcop citește telegramele pe cari în asentimentul unanim al Adunării le trimite: Majestății Sale Regelui Mihai, Conducătorului Statului Mareșal Ion Antonescu, Ministrului Culturii și al Cultelor Naționale I. Petrovici, I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan și Secretarului General al Min. Cultelor prof. A. Popa.

În această ședință, pe urma raportului Comisiunii de organizare s'a făcut alegerea Consilierilor referenți: Dr. Marcu Bănescu și Dr. Iacob Crețu, doi valoroși preoți și colaboratori distinși ai foii noastre, pentru posturile de al doilea consilier la secția bisericească și respectiv economică; complectarea prin prot. Dr. Petru Rezuș și pr. Ioan Jucos a vacanțelor dela secția administrativ-bisericească, precum și alegerea membrilor Consistorului spiritual în persoana preoților Mihuți Jigorea din Logoj și Gheorghe Popovici din Mărul. Cu considerare la prevederile legale, P. S. Episcop Veniamin aprobă aceste alegeri făcute cu totalitatea voturilor și declară aleși pe toți aceștia în posturile lor.

Raportul Consiliului eparhial plenar, prezentat de dl. Pavel Jumanca a fost primit și discuțiile provocate au fost interesante. Biserica noastră se menține pe linia de armonică împreună lucrare cu Statul, ajutându-l în toate împrejurările. Gândurile sale învâluie însă pe toți fiii Neamului cu aceeași dragoste și nu uită un moment durerile unora, ci îi asigură de biruința și de bucuria finală.

Raportul secției admin. bisericești, prezentat de păr Arhimandrit Dr. Laurențiu Busuioc pre-

zintă nu numai schimbările de ordin administrativ din răstimpul unui an, ci și spiritul curat ortodox și românesc, duhul înnoitor și râvna de mai bine cari stau la baza trudnicei activități a Consiliului eparhial. Discuții interesante s'au iscat și aci, tradând un interes neîmpuținat la membrii Adunării față de problemele pastorale și misionare ca și față de cele administrative bisericești.

Tot în această ordine de preocupări s'a hotărât o nouă arondare a protopopiatelor și înființarea de alte protopopiate noi. Desbaterile în jurul propunerii Comisiei organizatoare au analizat și prezentat toate fețele problemei care se reclamă cât mai grabnic înfăptuită.

Comisiunea culturală prin raportul prot. Dr. Zeno Munteanu și-a expus propunerile în legătură cu o seamă de chestiuni importante ca: intensificarea activității caritative a societăților religioase, problema sectară și catehizația sectarilor, care nu este reglementată precis. Adunarea ia parte cu multă însuflețire la desbateri și contribuie la însuflețirea tuturor pentru un progres continuu pe terenul acesta cultural.

Raportorul comisiei economice Const. Căliun face un expozeu minuțios la diversele rapoarte de ordin financiar și economic. Nu lipsesc nici aici discuțiile, căci stările economice de azi impun deosebită grijă în legătură cu mâniarea banilor și a averilor.

Caldă manifestație de recunoștință i s'a făcut P. S. Episcop Veniamin pentru vizitele canonice, sfințiri de biserici etc. ca și din partea logojenilor pentru grija ce a purtat în jurul pictării monumentalei biserici din Logoj. Deasemenea i s'au adus mulțumiri pentru grija ce depune la terminarea localului Mănăstirii Sf. Ilie Izvor Vasiova și a palatului Academiei Teologice. Sunt dovadă — cum însuși P. S. Sa afirmă în cuvântarea inaugurală — că din cauza războiului Biserica nu are voie să stea cu mâinele încrucișate. E un semn al rolului ei important și care depășește timpul.

Increderea în biruință și în dreptatea neamului, accentuată de prezidiul Adunării ca și de singuraticii membrii, dovada atașamentului Bisericii față de Națiunea română, au fost accentuate și în telegramele trimise înaintestărilor noștri și nu au lipsit din toată atmosfera desbaterilor acestei sesiuni...

Lucrările s'au încheiat prin binecuvântările împărțite de P. S. Episcop Veniamin tuturor membrilor cărora le-a mulțumit pentru participarea și spiritul de înțelegere ce au arătat,

ca și prin urarea ca proxima sesiune să o ținem pe timp de pace cu mulțumirea și participarea tuturor într'o țară rotunjită în hotarele ei firești.

Nazarenii sau Pocăiții noștri

V.

III. Protopopiatul Mehadiei

PLAVIȘEVIȚA

Ca și în celelalte comune și aici erezia se întiripează în timpul războiului mondial (1914-1918). Azi aparțin acestei secte următorii săteni: Nicolae Filipescu și Milan Tomescu cu soția sa Domnica Tomescu. (Raportul *Of. parohial*, Nr. 57/1943, înreg. la *Cons. eparhial*, Nr. 2534 C/1943).

TOPLET

Încă la 1900, predicatorul nazarinean din Teregova a câștigat în Toplet câțiva adherenți.

În Toplet avem azi următorii pocăiți: Ilie și Melania Tomescu, Nicolae și Stana Bornuz, Petru și Ana Sărăcovan, Floarea Cerbu, Nicolae Martinescu, Petru Vlasie și Paraschiva Sărăcovan, agricultori, Ștefan Milovanovici, lucrător, și Simion Hrelia, lăcătuș, în total 13 suflete. În filia *Bârza* avem pe Simion Alontie, lăcătuș. (Raportul *Of. parohial*, Nr. 41/1943, înreg. la *Cons. eparhial*, Nr. 2422 C./1943).

IV. Protopopiatul Oraviței

GÂRLIȘTE

Libertatea excesivă acordată tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate și confesiune, din România Mare, a fost una din cauzele care au contribuit în largă măsură la propagarea unor credințe religioase, alături și odată cu cele sociale și politice străine de sufletul și tradițiile neamului nostru. Războiul mondial trecut a alimentat și el tendințele separatiste și individualiste ale tuturor celor certați cu morala creștină și cu disciplina Bisericii. Fenomenul sectar din Gârliște are aceeași geneză ca pretutindeni în comunele românești din Banat. Când sămânța „legii noi” n'a fost aruncată de vreun „apostol”, ea a fost plantată de către prizonierii de războiu, fie că ei veneau din Rusia pravoslavnică fie din Italia romano-catolică. În Gârliște pătrunde nazarenismul pe această cale din urmă. Strădaniile țaranului *Daniel Duda*, fost prizonier de războiu în Rusia, abea au putut perverti patru suflete slabe din comună. Despre nazarenii din Gârliște preotul nostru de acolo, *Axentie Popovici*, raportează următoarele:

„1). Ioan Cojocariu, Nr. 84, fost cantonier sub Unguri și la C. F. R., azi pensionar, care și pe timpul când eram supuși Ungurilor, era un individ, care nu ținea la neamul său, era maghiaron, vorbea mai mult ungrește. Cât de cinstit și de omenic e acest individ și cât de mult urăște Țara și Biserica noastră se constată și din declarația sa dată la 25 Noemvrie 1937, la oficiul notarial (observ că de acolo au primit informațiuni) în care zice că trece la religieuna *fără confesiune*, dar a mințit, căci el și azi profesază secta nazarineană. Am făcut atent de mai multe ori pe șeful de jandarmi din comună, rugându-l să ia măsuri contra lor și să oprească adunările lor, dar Domnia-Sa nici nu vrea să știe. E trist și dureros că Statul nostru plătește pensii grase dușmanilor săi, cari doresc să ajungem iarăși acolo unde am fost.

(Va urma)

Prot. Dr. Gh. Cotoșman

Ș T I R I

Adunarea eparhială a Caransebeșului s'a ținut Duminecă în 14 Maiu a. c. In corpul foii publicăm cuvântarea de deschidere a P. S. Episcop Veniamin și o dare de seamă asupra desbaterilor.

Cercul pastoral Cârpa s'a întrunit Duminecă în 2 Aprilie a. c. în comuna *Petroșnița*. Sf. Liturghie s'a oficiat de soborul preoților Valeriu Suru, Victor Suru, Remus Suru, Petru Z. Turcan, Ioan Clepcea și Dănilă Birtea. Predica a ținut-o pr. D. Birtea, talmăcind Evanghelia Duminecii. S'au făcut rugăciuni pentru ostașii cari luptă pe front, bolnavi, pentru pace și pentru eroii căzuți la datorie. La vecernie a vorbit pr. I. Clepcea despre combaterea concubinajului și a căsătoriilor dintre nevârștnici. Pr. P. Turcan — după terminarea Vecerniei — mulțumește preoților ostenitori, cantorilor și parohienilor cari au participat la manifestația religioasă din această zi.

Același cerc s'a întrunit Duminecă, 7 Mai a. c., în *Bucoșnița*. Și aci s'a făcut Sf. Liturghie cu soborul preoților ca mai sus, cu care împreună a servit preotul refugiat Teodor Răzescu. Cu acest prilej s'au sfințit 6 prapori noi, 7 stihare și 1 covor, lucrate din lână dăruită de credincioși de către câteva femei evlavioase în frunte cu dna preoteasă și învățătoare Eva Suru. In predica sa preotul Victor Suru, președintele cercului, a îmbărbătat și mai mult pe bravii bucoșneni la danii și contribuiri pe seama sf. biserici, ce trebuie reparată și împodobită. Apelează apoi la întărirea credinței, căci numai așa se va sălășlui în lume pacea de sus. Vecernia s'a oficiat în parohia filie Goleți, predicând aci pr. P. Turcan despre modul în care și-au trăit românii viața lor în timp de războiu și în alte bejenii, combătând astfel indiferentismul religios, concubinajul și căsătoriile nevârștnicilor. Preotul locului R. Suru încheie cu mulțumirile ce aduce acelora cari s'au ostenit la praznicul duhovnicesc din această zi.

Cununia a 20 perechi concubini în Sasca-montană s'a celebrat Duminecă, în 14 l. c. între ei fiind și unii

de 68 ani. Slujba cununiei a săvârșit-o preotul local Gheorghe Târba, care are și meritul acestei fapte, cu preoții refugiați Boris Șerbănescu și Valentin Poleanu. Nașii, D-na și D-l primpretor Constantin Stoica, au dăruit cu această ocazie suma de 5000 Lei, pentru fondul de reparare a sfintei biserici.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 2835 B. 1944,

NOTE OFICIALE

Prin Decretul Lege, publicat în Mon. Of. din 23 Aprilie 1944, s'a înființat un impozit statistic de Lei 1000, care este datorat de orice locuitor al țării, — bărbați și femei — în vârstă dela 21-60 ani împliniți. Acest impozit se plătește din proprie inițiativă, în intervalul dela 1 Mai — 30 Iunie 1944, plata putându-se face la oricare percepție fiscală.

Sunt scutiți de impozitul statistic numai invalizii și văduvele de război, părinții ce au copii morți în războiul actual și mobilizații în cadrul armatei operative după data de 1 Martie 1944, al căror venit anual total nu depășește lei 200.000.

Contribuabilii cari nu vor plăti acest impozit statistic până la 30 Iunie 1944, datorează dublul impozitului pentru care vor fi debitați și urmăriți potrivit Codului de Procedură Fiscală.

Autoritățile și instituțiile publice de orice fel, nu vor elibera până la 31 Decemvrie 1944, nici un fel de act, nu vor face la cerere nici o înscriere în evidențele oficiale, și nu vor plăti nici o sumă convenită celor care nu vor face dovada achitării impozitului statistic.

Ceeace se aduce la cunoștința Cuc. noștri preoți, ca pe calea ce o găsesc mai potrivită, să comunice cele mai sus, credincioșilor din parohiile Cuc. lor spre a lua la cunoștință.

Caransebeș, la 11 Maiu 1944.

Episcop:
† VENIAMIN

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

Nr. 2866/1944.

Facem cunoscut că, pentru ieșirea din sfânta mănăstire fără încuviințarea superioarei și pentru nesupunere și neascultare, am dispus demiterea din sf. mănăstire Sf. Ilie Isvor Vasiova a sorei Eugenia Munteanu.

Deodată cu demiterea din mănăstire fosta soră Eugenia Munteanu nu mai are voe a purta uniforma de mănăstire.

Caransebeș în 18 Mai 1944.

Consiliul eparhial

CONCURS.

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 563 B din 4 Februarie 1944, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru postul de preot la parohia III-a vacantă de clasa I-a din **Caransebeș**.

I. BENEFICII.

1. Sesiunea parohială în extensiune de 33 jughere 830 stj. □ și anume:

- a) Parcela Nr. top. 3188, 3190, 3191 la locul numit „Racovița“, în total 2 jug. 896 stj. p.
- b) Parcela Nr. top. 4943, 4953, 4954, la locul numit „Sub Teiuș“, în total 9 jug. 64 stj. p.
- c) Parcela Nr. top. 6260, 6261, 6262, dela Balta-Sărată, în total 7 jug. 407 stj. p.
- d) Parcela Nr. top. 6423, 6424, dela locul numit „Lunca Grofului“, în total 4 jug. 484 stj. p.
- e) Parcela Nr. top. 932, 933, 934, din c. f. a comunei Caransebeșul-nou, la locul numit „La vii“ (Zlag-na), în total 10 jug. 579 stj. p.

2. Birul parohial.

3. Venitele stolare uzitate.

4. Nefiind casă parohială, va primi dela epitropia parohială, până la zidirea unei case parohiale noi, o sumă de 12,000 (Douăsprezece mii) lei anual pentru chirie ce se va putea majora sau micșora.

II. INDATORIRI.

Preotul ales este obligat a-și împlini datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus, cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post își vor înainta cererile însoțite de actele doveditoare consiliului parohial ort. rom. din Caransebeș prin Prea Onor. Oficiu protopresbiteral al Caransebeșului, întrucât vor avea:

1. Cvalificația recerută pentru parohiile de clasa I-a, având la bază examenul de bacalaureat.
2. Invoirea P. S. Sale Episcopului diecezan de a putea concura la acest post.

Din considerare la posibilitatea unei eventuale noi arondări a parohiilor și a fixărilor din nou a sesiunilor parohiale, pentru fiecare parohie, parohul ales va trebui să-și dea consințământul la aceste schimbări fără a formula vre-o pretenziune materială.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștiințare a Prea Onor. Oficiu protopresbiteral tractual, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nici decum în ziua de alegere.

Caransebeș, din ședința consiliului parohial, ținută la 19 Februarie 1944.

Președinte: 1—3 Secretar:
Prot.-paroh Isaia Suru **Prot. Teodor Roșca**

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

ISAIA SURU
protopop.

CONCURS.

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 1544|1943 din 5 Aprilie 1943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicație în „Foaia Diecezană“ pentru ocuparea postului de paroh dela parohia de cl. III-a din comuna **Valeadeni** protopopiatul Caransebeș.

I BENEFICII.

1.) Sesiunea parohială în extindere de 61 jugăre pământ arabil, fânaț, tufiș, după care alesul preot își va plăti toate impozitele către Stat și comună.

2.) Taxele stolare uzitate.

3.) În lipsă de casă parohială preotul ales se va îngriji singur de locuință.

II. INDATORIRI.

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorile preoțești și pastorale, a predica regulat în Dumineci și sărbători și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație. Concurenții trebuie să prezinte act de învoire din partea P. S. Sale Episcopului eparhial fără de care nu pot fi luați în lista de candidare.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile de concurs, cu actele cuvenite, către consiliul parohial prin P. O. Oficiu protopopesc al Caransebeșului, având să se prezinte cu prealabila încuviințare a P. O. Dr. Protopop tractual în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare dar nicidecum în ziua alegeri.

Valeadeni din ședința comitetului parohial ținută în 17 Oct. 1943

Președinte: 1—3 Secretar ad.:
Pr. D.V. Anuțoiu m. p. **Băbun Martin** m. p.

În conțelegere cu oficiul protopopesc

ISAIA SURU
Protopop.

Nr. 7091 B. 1943.

Acest concurs se aprobă și se publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie și respective 17 Aprilie 1914 Nr. 3028 B., ridicat și la valoarea de concluz sinodal, cu concluzul Nr. protoc. 22|1914, precum și având în vedere decisiunea consistorului mitropolitan Nr. 258|1928 din 13 Nov. 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunei preoțești.

Caransebeș, din șed. Cons. eparh. ținută în 7 Decemvrie 1943

Episcop: 1—3 Consilier referent:
† VENIAMIN **Prot. Romul G. Ancușa**

Prima casă de păstrare din Caransebeș, societate pe acți în lichidare, Caransebeș

Capital vărsat Lei 3.000.000 - înscris în registrul bancar Nr. 7 din 9 XI. 1934

Bilanțul încheiat per 31 Decembrie 1943 și aprobat de adunarea generală ordinară ținută la 8 Mai 1944

ACTIV		PASIV	
Casa:		Capital social	5.000.000
Numerar efectiv	1.268.543	Depuneri spre fructificare	
Disponibil la C.E.C.	11.004	Din țară: Depuneri noi:	
Disponibil la bănci:		pe termen	
In țară	13.252	La purtător sau nominative	
Debitori:		dar plătibile la purtător . .	4.959.491
Din țară		Creditori:	
Debit. garant. cu garanții div.	5.706.495	Din țară	
Conturi diverse debitoare . . .	57.508	Creditori reduși, rate în-	
Pierdere:		târziate	371.222
Raportată din anii prec.	4.326.709	Creditori nereduși noi . . .	528.365
		Angajamente de reescont:	
		In țară	
		La alte bănci	100.505
		Conturi div. creditoare	423.928
	11.383.511		11.383.511

Conturi de ordine:

Cautiuni statutare	50.000	Dep. de cautiuni statutare	50.000
Efecte comerciale în gaj:		Deponenți de efecte comer-	
In portofoliu	154.447	ciala în gaj	154.447
Cambii de circulațiune:		Deponenți de cambii de	
In portofoliu	12.323.075	circulațiune	12.323.075
Efecte spre încasare:		Remit. de efecte spre încas.	8.000
In portofoliu	8.000	Dep. de ipoteci, cesiuni,	
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în		mărfuri în gaj și garanții div.	11.635.656
gaj și garanții diverse:		Dep. de titluri în gaj	105.488
In portofoliu	11.635.656	Deponenți de titluri și alte	
Titluri în gaj:		valori în păstrare:	
In portofoliu	105.488	Din țară	889.974
Depozite de titluri și alte			
valori în păstrare	889.974		
	25.166.640		25.166.640

DEBIT

Contul profit și pierdere

CREDIT

Cheltuieli de administrație:		Dobânzi încasate:	
Salarii și indemnizații	207.400	Dela debitori	508.436
Diverse	159.249	Comisoane încasate	128.754
Impozite și taxe		Beneficii diverse	7.890
Dobânzi plătite:		Incas. din creanțe amort. . . .	8.750
La depuneri	2.914.143	Pierdere:	
La alți creditori	15.476	Reportată din anii preced.	4.326.709
Comisoane plătite			
Pierdere report din anii			
precedenți	4.326.709		
	4.980.539		4.980.539

Caransebeș, la 31 Decembrie 1943.

Lichidatorul.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea pentru organizarea comerțului de bancă.

Consiliul de cenzori.